

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

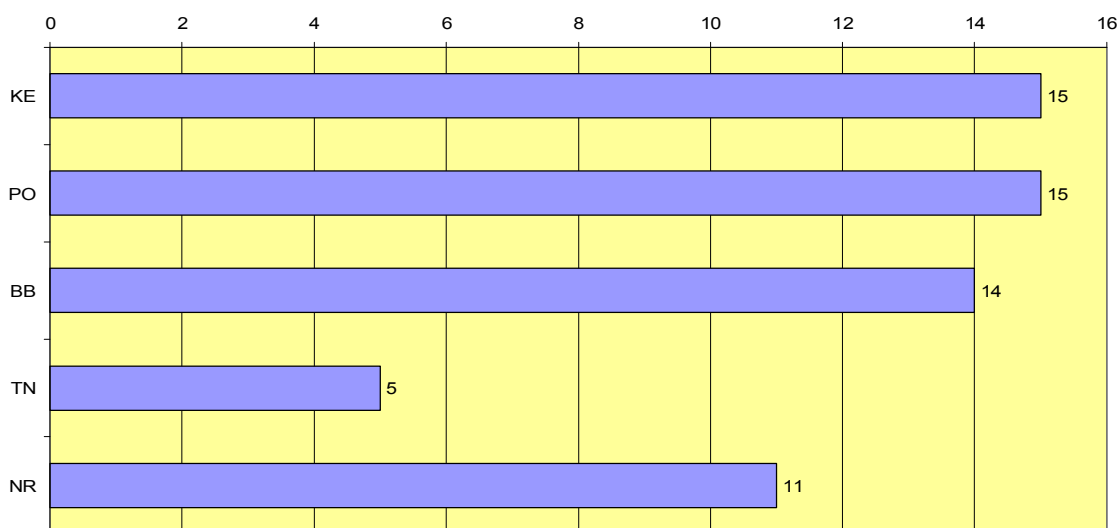
Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa o stave a úrovni starostlivosti o žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v základných umeleckých školách v školskom roku 2008/2009 v SR

V základných umeleckých školách (ZUŠ) sa počas inšpekčného výkonu sledoval aj stav a úroveň starostlivosti o žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP). Podkladom na vyhodnotenie tejto úlohy boli zistenia z dotazníkov, ktoré sa zadávali riaditeľom škôl. Úloha so zvýšenou pozornosťou sa plnila v **33** základných umeleckých školách (11,96 % celkového počtu ZUŠ v SR), z toho v **26** štátnych, **2** cirkevných a v **5** súkromných. Získané informácie a poznatky o stave a úrovni starostlivosti o žiakov zo SZP v základných umeleckých školách sa dopĺňali voľným rozhovorom s riaditeľom školy a učiteľmi. Otázky v dotazníku sa týkali oblastí, ktoré významne ovplyvňovali výsledky výchovy a vzdelávania týchto žiakov (stav a úroveň starostlivosti o žiakov zo SZP; ich dochádzka do školy; spolupráca s rodičmi).

Zo zistených údajov v dotazníku pre riaditeľa ZUŠ vyplynulo, že 10 zo sledovaných 33 škôl neevidovalo žiakov zo SZP. Stav a úroveň starostlivosti o žiakov zo SZP v ZUŠ z tohto dôvodu niektoré regióny (Bratislava, Trnava, Žilina) nehodnotili.

Počty žiakov so SZP

Žiaci zo SZP vymeškali spolu **157** vyučovacích hodín. Priemerný počet zameškaných hodín na jedného žiaka bol **2,62** hodín, všetky boli ospravedlnené. Na základe vyjadrení 7 riaditeľov ZUŠ, opatrenia na zlepšenie dochádzky žiakov zo SZP nebolo nutné prijímať, pretože s dochádzkou žiakov problémy nemali. V Trenčianskom regióne žiaci zo SZP nevymeškali ani jednu vyučovaciu hodinu. Opatrenia na zlepšenie dochádzky zamerané na jej pravidelné sledovanie, informovanie a kontaktovanie zákonných zástupcov prijali riaditelia 16 škôl.

V rámci starostlivosti o žiakov zo SZP učители na 8 školách zabezpečovali individuálne podmienky výchovy a vzdelávania žiakov úpravou prostredia a organizácie vyučovania (zapožičaním hudobného nástroja a zriadením cvičnej triedy pre žiakov, ktorí nemajú možnosť domácej prípravy), 6 škôl využívalo špecifické metódy a formy výchovy a vzdelávania. Vyučovanie žiakov zo SZP podľa individuálneho vzdelávacieho programu realizovali 4 školy. V 5 školách nebolo potrebné prijať osobitné opatrenia na zlepšenia prospechu žiakov, nakoľko dosiahnuté výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov si to

nevyžadovali. Učitelia vo vzťahu k žiakom zo SZP uplatňovali individuálny prístup, náročnosť študijných plánov prispôbovali schopnostiam a osobnostným predpokladom žiakov. Cieľom bolo dosiahnuť požadovanú úroveň a hlavne žiakov zaujať. Všetci 60 žiaci zo SZP prospeli.

Pedagógovia na vyučovaní, pri reprezentovaní školy na verejných vystúpeniach a súťažiach, motivovali žiakov pochvalou za výbornú prípravu, vzorné správanie, pravidelnú dochádzku a reprezentáciu školy. Žiaci zo SZP sa pravidelne zúčastňovali na prehrávkach, koncertoch a príležitostných vystúpeniach pre rôzne organizácie, školy a detské domovy. Výrazným úspechom dvoch žiakov z detského domova (Nitriansky región) bola ich účasť vo finále celoslovenskej súťaži Slovensko má talent a dosiahnutý titul laureát v celoslovenskej súťaži populárnej piesni Bojnická perla 2008. V ZUŠ Prešovského regiónu žiaci úspešne reprezentovali školu v literárno-dramatickom odbore a získali 1. miesto v celoslovenskej súťaži Dielo našich rúk, tanečný odbor reprezentoval Slovenskú republiku vystúpením folklórneho súboru Čipečka v Maďarsku, v Macedónsku a v Turecku účinkovali žiaci v muzikáli Čarovné korálky. Dobrá spolupráca s rodičmi, resp. zamestnancami detského domova a záujem samotných žiakov o prácu v ZUŠ, ich dostatočne motivuje k práci bez výrazných nedostatkov. Rodičia žiakov v rámci spolupráce so školou pomáhajú predovšetkým pri organizácii a realizácii mimoškolských aktivít a pri šití kostýmov na vystúpenia žiakov. Školy využívajú možnosť zníženia príspevku zákonného zástupcu na úhradu nákladov spojených so štúdiom v ZUŠ. Riaditelia škôl v opodstatnených prípadoch na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a po predložení rozhodnutia o dávke sociálnej pomoci poskytujú zľavu, resp. úplne odpúšťajú príspevok na úhradu nákladov spojených so štúdiom.

60 žiakov zo SZP tvorí **0,43%** z celkového počtu žiakov v sledovaných ZUŠ. Vo výchovno-vzdelávacom procese školy uplatňujú špecifické metódy a formy vzdelávania týchto žiakov, z analýzy výchovno-vzdelávacích výsledkov je zrejmé, že všetci žiaci prospeli. V **23** školách, kde evidovali žiakov zo SZP, bola dochádzka žiakov bezproblémová, čo sa prejavilo v tom, že žiaden zo žiakov nemal neospravedlnenú absenciu. Školy podľa potreby vytvárali individuálne podmienky pre žiakov vo vyučovaní aj pre domácu prípravu. Žiaci zo SZP sa úspešne zapájali do mimoškolských aktivít a súťaží, kultúrnych vystúpení pre rodičov, detské domovy, školy a rôzne organizácie, súťažných prehliadok na úrovni obce, okresu. Školy mali dobrú spoluprácu s rodičmi a zamestnancami detského domova. Rodičia spolupracovali so školami predovšetkým v oblasti prípravy mimoškolských aktivít. V rámci reprezentácie dosiahli mnohé školy úspech v súťažiach na celoslovenskej úrovni, prezentovali bohatú ponuku aktivít pre verejnosť, spolupracovali s umeleckými aj verejnými inštitúciami. Záujem žiakov zo SZP o prácu v ZUŠ, pravidelný kontakt učiteľov s rodičmi a pracovníkmi detského domova v dostatočnej miere zabezpečovali pravidelnú dochádzku a prípravu žiakov na vyučovanie.

Základné umelecké školy vytvárajú žiakom zo SZP podmienky, ktoré im umožňujú venovať sa umeleckým činnostiam vo svojom voľnom čase. Ústretovým krokom škôl je zníženie, resp. odpustenie príspevku na úhradu nákladov spojených so štúdiom.